

Ministerstvo životního prostředí

**Cíl
environmentální
výchovy:**

**Rozvoj znalostí,
dovedností a
postojů pro
environmentálně
odpovědné jednání**

Vztah k přírodě

*V přírodě je nám dobře
a máme ji rádi*

Vztah k místu

*Utváříme si hluboký
vztah
k místům, kde žijeme*

Porozumění přírodě

*Zkoumáme přírodu
a poznáváme, jak to v ní
chodí*

Schopnost řešit problémy

*Chápeme a řešíme problémy
související s životním
prostředím*

Připravenost jednat

*Jednáme ve prospěch
životního prostředí*

Ministerstvo životního prostředí České republiky a Ministerstvo životního prostředí Spolkové republiky Německo
si Vás dovoluji pozvat na akci

DOBŘÁ PRAXE EKOŠKOLEK

česko-německý seminář k environmentální výchově v mateřských školách

ve dnech 13.–14. listopadu 2008

v konferenčních a jednacích prostorách Magistrátu hlavního města Prahy,
Mariánské náměstí 2, Praha 1

Seminář je určen zástupcům veřejné správy a pedagogům z mateřských škol.

CÍL

Cílem setkání je otevřít odbornou diskuzi k možnostem uplatňování ekologických přístupů v rámci praxe mateřských škol v ČR. Seminář se soustředí na vyjasnění pojmu ekoškolka, na identifikování problémů spojených s provozem různých typů ekologicky zaměřených školek, na začleňování různých ekovýchovných programů a aspektů do činnosti MŠ.

PŘIHLÁŠKA

Účastnický poplatek činí 150 Kč. Podrobné informace k přihlášce, způsobu úhrady poplatku a k programu včetně jmen lektorů a rozvrhu obou konferenčních dnů naleznete na <http://www.apusos.cz/ekoskolky.htm>. Přihlásit se lze do 4. listopadu 2008.

KONTAKTY

Programové zajištění:
Mgr. Blanka Toušková (SSEV Pavučina)
tel. 234 621 386
e-mail info@pavucina-sev.cz

Přihlášky a organizační zajištění:
Naďa Frélichová (Apus, o. s.)
tel. 724 159 702
e-mail ekoskolky@apusos.cz

Seminář je finančně podpořen MŽP ČR a MŽP SRN.

PROGRAM

**čtvrtek 13. listopadu – prezenze od 9.30 hodin,
zahájení v 10 hodin**

- Psychologické aspekty dětí ve věku 3–6 let ve vztahu k prostředí
- Typy ekoškolek ve Spolkové republice Německo
- Principy udržitelného života a nutnost environmentální výchovy v MŠ
- Význam přírody v MŠ a prožitku v přírodě
- Podmínky pro environmentální výchovu v mateřských školách v ČR
- Workshopy:
 - Bariéry v oblasti EV v MŠ (v ČR)
 - Jak by měla vypadat ideální ekoškolka?
 - Možnosti využití příkladů ze Spolkové republiky Německo

**pátek 14. listopadu – prezenze od 8.30 hodin,
zahájení v 9 hodin**

- Workshopy:
 - Školka jako pasivní dům – stavění ze dřeva a jílů
 - Ukázky metod, témat a materiálů používaných v lesních MŠ v SRN
 - Dopad setkání s přírodou: Co kontakt s přírodou přináší dětem z MŠ ve velkoměstě?
- Příklady dobré praxe ČR
- Ukázkové výukové programy pro MŠ

*Elisabeth C. Gründler
Norbert Schäfer*

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

DĚTSKÁ HŘIŠTĚ A ZAHRADY V PŘÍRODNÍM STYLU

VÝZNAM • PLÁNOVÁNÍ • REALIZACE

2009-2011

- Exkurze do SRN
- Pracovní skupina pro kontakt dětí s přírodou
- Seminář pro zahradní architekty – k certifikačním prvkům dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu

Tereza Vošahlíková

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

EKOŠKOLKY A LESNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

*Praktický manuál pro aktivní rodiče,
pedagogy a zřizovatele mateřských škol*

PETR DANIŠ

Děti venku v přírodě: ohrožený druh?

– Proč naše děti potřebují přírodu pro své zdraví a učení

Petr Daniš

Tajemství školy za školou

*Proč učení venku v přírodě
zlepšuje vzdělávací výsledky,
motivaci a chování žáků*

Podpora zahrad

z OPŽP 2007-2013

Inspirace pro výzvy

- Program Zahrada hrou - Nadace proměny
- Regionální výzvy na podporu školních zahrad (např. kraj Vysočina, Nadační fond Zelený poklad)

Výzvy OPŽP cca 2012-2015

- Výzva 43 → 143 projektů – 245 mil. Kč
- Výzva 54 → 203 projektů – 331 mil. Kč
- Výzvy 65 → 237 projektů – 380 mil. Kč
- **CELKEM: 583 projektů – 956 mil. Kč**

Průměr na projekt – **1,6 mil. Kč**

Podpora zahrad

**z Národního programu
Životní prostředí
(2017-2018)**

Parametry výzvy - NPŽP výzva 16/2017

A) Vybudování, vznik a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu při **MŠ**

Cíl: Podpora dlouhodobého kontaktu dětí s přírodou.

B) Rozvoj zázemí **lesních MŠ**

C) Úpravy venkovních areálů a pozemků **ZŠ a SEV**

Cíl: Podpora výuky ve venkovním prostředí.

- bylinkové a pěstitelské zahrady dle principů přírodních zahrad
- skalky, komposty, jezírka, broukoviště, kamenné hromady
- učebny v přírodě, které nezastavují/nezpevňují půdu (vrbová zákoutí, stany, tee-pee, popř. přírodní amfiteátry či lehké pergoly pro zastínění apod.)
- přírodní laboratoře - tedy ukázkové biotopy a jiné demonstrační prvky pro přírodovědné vzdělávání (např. meteorologická budka, prosklené kompostéry, včelí úly, sbírky dřev, kamenů z okolí apod.)

Parametry výzvy - NPŽP výzva 16/2017

Způsobilé výdaje:

- max. 500 tis. Kč
- projektová dokumentace, zahradní architektonické návrhy, autorský dozor
- materiál a služby – jako např. pořízení rostlinného materiálu, osiva, použití přírodních materiálů, nářadí, budování úkrytů pro živočichy, provedení terénních úprav, zahradnické práce apod.
- **NE: výdaje na pesticidy a umělá hnojiva.**
- certifikace prvků a zařízení dětských hřišť
- participační aktivity
- školení pro personál a pedagogy k využívání výstupů projektu pro EVVO účely a k jeho dlouhodobé údržbě (včetně seminářů zaměřených na badatelskou metodu, na výuku v terénu, na odborné vzdělávání zahradnické, botanické, zoologické apod.)
- pomůcky a publikace k výuce v zahradě (klíče a atlasy, pomůcky pro odchyt a pozorování živočichů, ale i podložky na psaní, lupy apod.)
- publicita

Parametry výzvy - NPŽP výzva 16/2017

Další podmínky:

- Budou podpořeny ty projekty, které počítají **s participací dětí a rodičů** na přípravě a realizaci zahrad a hřišť, projekty počítající **s proškolením personálu k správnému využívání pro EVVO účely** a k dlouhodobé údržbě realizovaného projektu. Projekty musí být zpracované dle principů uvedených metodik:
 - publikace MŽP „Dětská hřiště a zahrady v přírodním stylu“;
 - metodika „Jak proměnit zahradu na míru dětem a jejich vzdělávání“
 - metodika „Živá zahrada“.
- Budou podpořeny ty projekty, které obsahují **popis využití zahrady ve výuce či ve výukovém programu**. V případě základních škol je dále podmínkou popsána **vazba na školní plán EVVO či na průřezové téma Environmentální výchova** zpracované ve školním vzdělávacím programu dané školy.

Výsledky výzvy - NPŽP výzva 16/2017

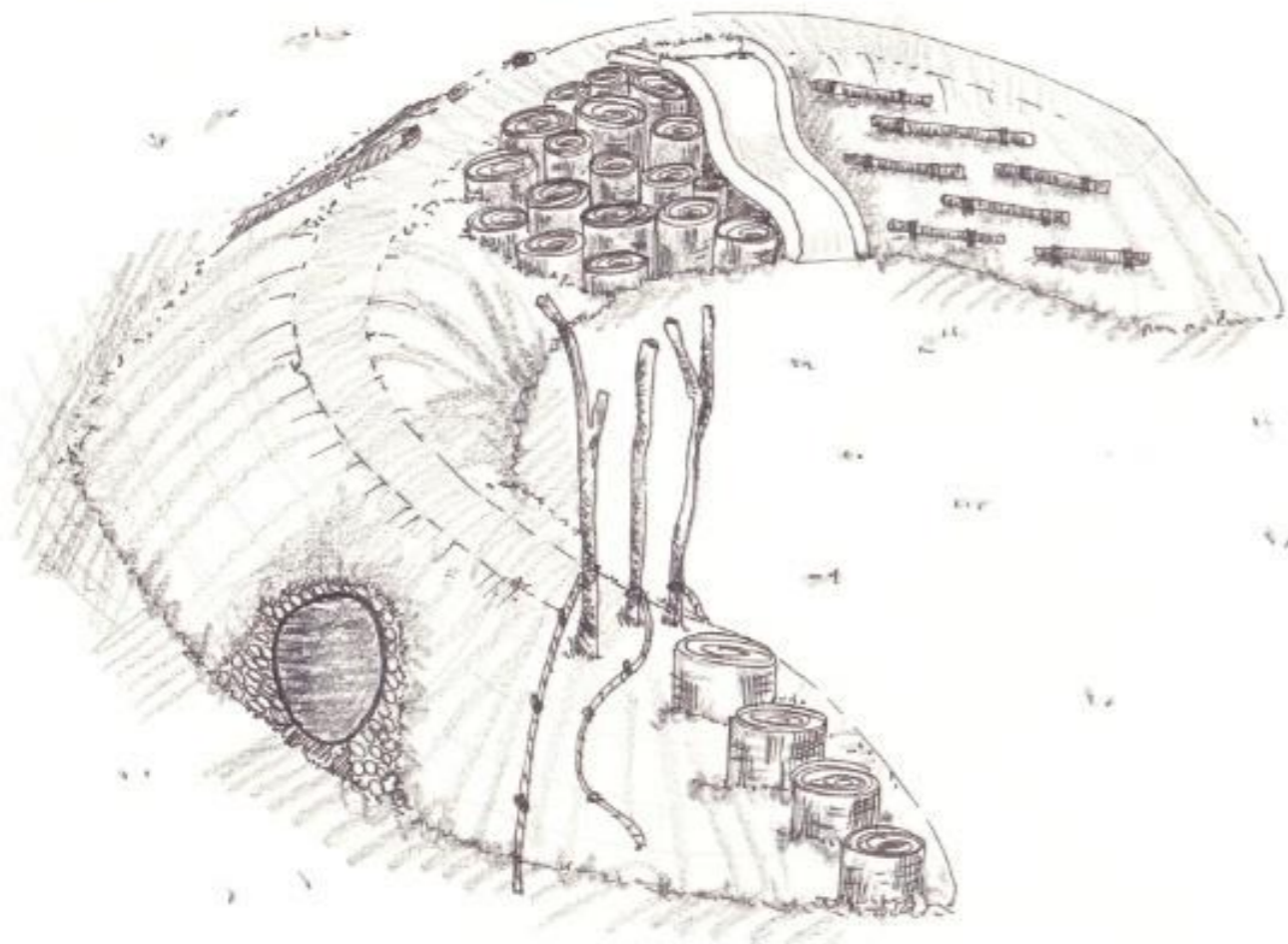
- Podpořeno **488 projektů**
- V celkové sumě **202 mil. Kč** (plán byl 50 mil. Kč)
- **Průměr na projekt - 410 tis. Kč**
- Výzva v roce 2017, rozhodnutí v roce 2018, konec realizace většinou v roce 2019

Co se povedlo...

- KOPEC se skrzavkou, tunelem,
dřevěnými prvky a kameny -

Co se **nepovedlo...**

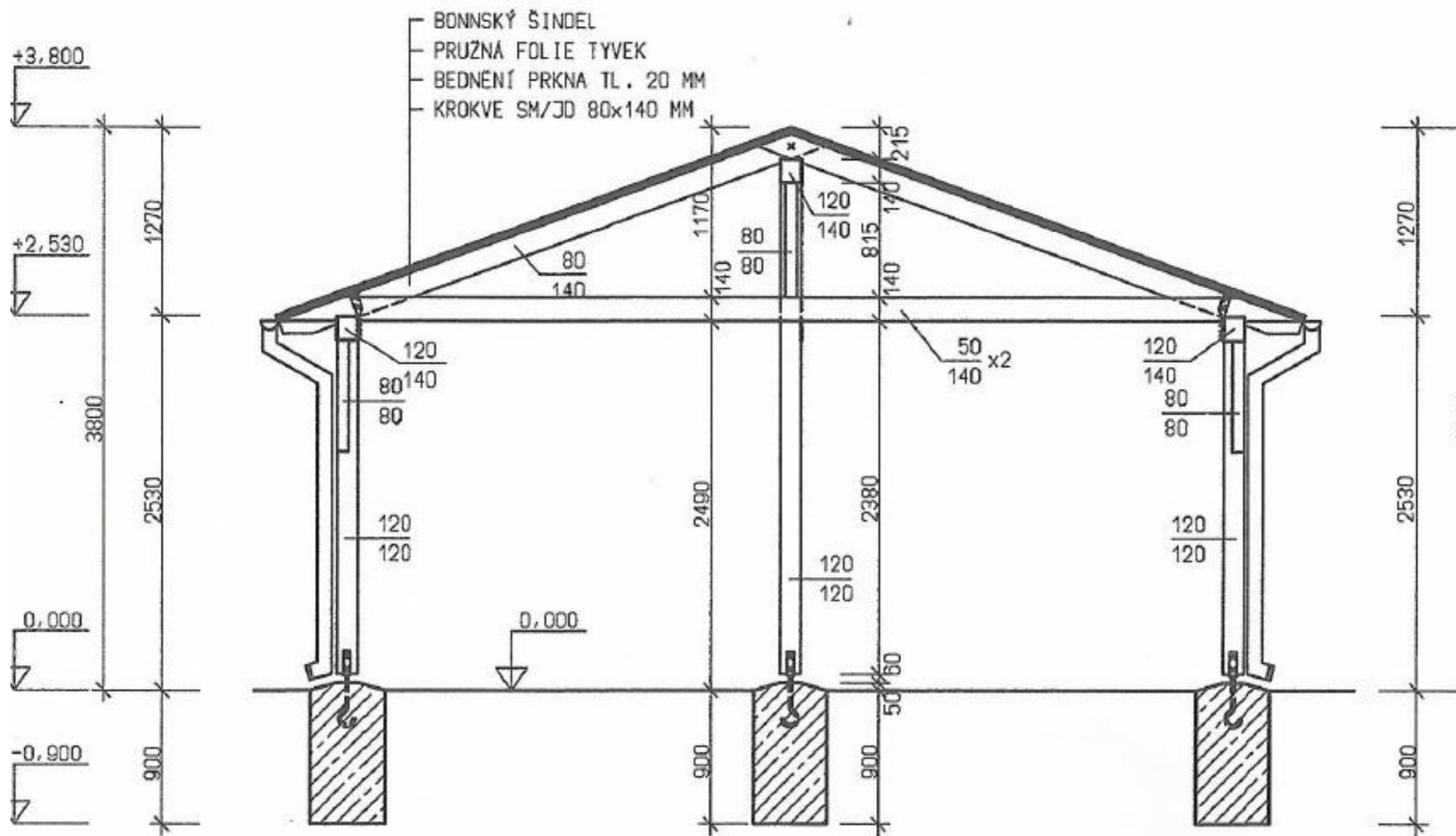

Autíčko na pružině: 1ks

LEHKÝ PŘÍSTŘEŠEK - ŘEZ A-A, 1:50

Kreslil	Vypracoval	Zodp. proj.	Ved. proj.	Kontrola

Co se nepovedlo...

- Nezvládáme individuální přístup
- Nezvládáme množství dotazů ze strany žadatelů
- Způsobilé výdaje nebyly přesně formulované
- Žadatel-obec - velmi často sériové projekty

Výzva na podporu rozvoje školních zahrad z NPŽP

(www.narodniprogramzp.cz)

- Asi až 4.Q 2019
- Alokace aktuálně 150 mil. Kč, ale je možné, že se bude zmenšovat
- Možná zmenšení podpory na projekt na 400 tis. Kč
- Možná taxativně vyjmenovat povolené a nepovolené herní prvky
- NE: Učebnám a Kupovaným herním prvkům???
- Seminář pro žadatele

Miroslav Novák

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65 · 100 10 Praha 10

Česká republika/ The Czech Republic

tel.: + 420 267 122 451

e-mail: Miroslav.Novak@mzp.cz · web: www.mzp.cz